

Veiledning for kartlegging og samtale

Samtale om alkohol og livsstil

Det bør føres en samtale med alle gravide om alkoholbruk i svangerskapet rett etter at graviditeten er bekreftet (uke 6-8).

Samtalen bør tilpasses den enkelte ut fra resultatet fra kartleggingen. Alle skal få informasjon om alkoholens virkninger og om anbefalingene om avhold. Bruker den gravide alkohol, skal hun følges opp.

Skjema

Skjemaet består av fem spørsmål om toleranse, bekymring, morgendrink, hukommelse/blackout og reduksjon (TWEAK-delen), og tre spørsmål om alkoholmengde og hyppighet (Audit-C modifisert for gravide).

Utfylling

Den gravide fyller selv ut skjemaet og tenker på sine drikkevaner det siste året og i graviditet.

Kartleggingen og samtale

Det er tre kolonner som skåres (beregnes antall poeng) hver for seg. Deretter fører jordmor/lege en samtale om alkoholbruk i svangerskapet med kartleggingen som utgangspunkt.

Hvis poengtallet er over 2 (TWEAK-delen), og over 4 (siste året) eller over 0 (i graviditet), skal jordmor/lege føre en grundig samtale for å skaffe seg mer informasjon om den gravides alkoholbruk. Det må ikke trekkes slutninger om alkoholbruk/ -misbruk i svangerskapet på bakgrunn av kartleggingen alene. Jordmor/lege må bruke klinisk skjønn etter samtalen for å vurdere om den gravide bør følges opp med nye samtaler eller henvises videre. Kvinner med samme skår kan ha forskjellige behov for hjelp. Oppfølgingstiltak må tilbys raskt, slik at fosteret blir minst mulig utsatt for alkohol.

Journalføring

Utfylt skjema skal ikke legges inn i journal, men makuleres eller oppbevares anonymt til statistisk bruk. Det må føres på helsekort og i journal at "TWEAK er utført" (skåren skal ikke påføres). Hvis samtalen resulterer i tiltak, dokumenteres det i kvinnens journal med begrunnelse.

Informasjon

om alkohol i graviditet rettet mot helsepersonell ligger på www.helsedirektoratet.no/folkehelse/gravid/Sider/default.aspx

Skjemaet og sjablongen (papirversjon), og informasjonsmateriale kan bestilles på www.trykksak@helsedir.no

Informasjon rettet mot publikum finnes på www.helsenorge.no/gravid

TWEAK er laget særlig for gravide. Skjemaet er oversatt av dr. med Astrid Alvik og dr. psychol Torill Ueland etter tillatelse fra Marcia Russell.